

Matberedskap med skolehage

For oss på Agder er Terje Vigen en naturlig referanse nå i egenberedskapsuka.

Stort utvalg på saftfabrikken ved Mosby oppvekstsenter. Foto: **Sigurd Schaathun**

Liv Birkeland

bybonden Kristiansand

Sigurd Schaathun

lærer ved Mosby oppvekstsenter

Tormod Lien

rektor ved Flekkerøy skole

Du leser nå et debattinnlegg. Det uttrykker innsenderens mening.

Roturen hans til Danmark for å skaffe korn, skyldtes napoleonskrigene og internasjonal uro.

Omtrent 100 år seinere ble ideen om skolehager for første gang lansert i Kristiansand. Da raste 1. verdenskrig i Europa og vi trengte virkemidler for å styrke matberedskapen.

I år har vi fått regjeringas Totalberedskapsmelding. Den handler lite om mat og ingenting om skolehage, men relanserer ideen om nasjonale kornlagre og løfter ambisjonen om å øke vår selvforsyningsgrad fra omtrent 40 til 50 prosent.

Hva tenker du om matberedskapen vår? Er den god nok? Hva handler det om? Hvor mye mat vi kan produsere? Går det an å ha svak matberedskap selv om fjøsene er fulle av kyr og fiskemerdene er fulle av laks?

Matberedskap er et stort og komplekst tema. Vi vil gjerne løfte fram skolehager som et godt og konkret virkemiddel for å styrke denne beredskapen. Slik som på Mosby oppvekstsenter, der elever og lærere har som mål å dyrke det de bruker på skolekjøkkenet og bruke det de dyrker i skolehagen. Slik blir sammenhengen mellom jord, matvekster og arbeidsinnsats tydelig og praktisk. Og resultatene så konkrete at vi kan spise dem! Elevene bruker matressurser i nærmiljøet og har også utvida skolehagen, for å øke mengden mat de selv kan dyrke.

På Flekkerøy skole har elevene i år planlagt og bygd sin egen skolehage. Med over 30 kg potet som resultat! Et gresskar på over 9 kg ble forvandlet til flere liter spicy suppe som metta og gleda både voksne og barn. I løpet av kort tid har skolehagen blitt en fast og viktig ressurs for undervisninga på skolekjøkkenet.

I Kristiansand kommune er arbeidet med skolehage forankra i strategien «Dyrk fellesskap!». Strategien handler om urbant landbruk, der skolehage er ett av seks tiltak.

«Dyrk fellesskap!» er også et samlende slagord for hvordan vi kan styrke matberedskapen. For det er jo gjennom vår evne til å samarbeide om ressursene og kompetansen vi har til sammen, at vi får et trygt og tilpasningsdyktig samfunn. Også når det gjelder tilgangen til mat. Her er skolen og skolehagen en uslåelig ressurs. I skolen når vi alle barn. Og mange voksne, gjennom elevenes familier.

I skolehagen bygger elevene kunnskap, forståelse og ferdigheter i dyrking, høsting og tillaging av mat. Og vi lærer å samarbeide, at ting tar tid og at vi må jobbe langsiktig for å lykkes. Gjennom en slik jordnær praksis bygger vi en dypere forståelse for at mat er en verdifull og begrensa ressurs. Tenk på effekten av om alle elever i skolen har grunnleggende kunnskap og ferdigheter til å dyrke poteter, gulrøtter og bær! Det er matberedskap på ekte!

Haveflekken, skolehagen på Flekkerøy skole. Foto: **Liv Birkeland**

Hva mener du? Du kan sende et debattinnlegg til debatt@fvn.no. Innlegget må være minst 1000 tegn, og kunne stå for seg selv. Les mer [her](#) om hvordan du skriver et godt debattinnlegg.